

gondolt az, aki először nevezte így földjét, ahonnan származott. A nép mozgása őlt talán testet, amikor anya- és fiúszéket emleget a hagyomány. Benne sűrűsül békében és hadban, ami egyéni sors és történelem, búcsú és megérkezés, vándorlás és menekülés. Magam sorsára fordítván, otthon én máig az anyám *FLA* voltam. Így beszélnek rólam, és fiamat, fiamat anyám leánykori nevére az ő unokáinak fogják tartani. Az elszármazók vajon érzik-e mind a delejt, a család nemzedékekre, emberöltőkre elvándorolhat, kiszakadhat, de a kései ivadékok is visszaváratnak. Aki idevaló, hetedízigen tartozik szülőföldjéhez, mintha csak látogatóban volna másutt, ahonnan gazdag mesélnivalóval, degeszre tömött tarisznyával tér meg. Ha nem, hát úgy is jó, mert másként nem lehet, de ilyenkor is feltalálja magát a szóbeszédbe vegyülő reménykedés: csodás történetek születnek. Engem is őrizvagy millió család, mint a rét füvei közt egy szál fűvet.

Nekem még megadatott, hogy az eleven emlékezetbe fogóddzam. Két fonalat kínál. Az egyik bizony elvékonyult és szakadékony, akár az alászállóaló ökönyál, de a másikhoz újabbakat köt-bogoz a jövendő. Ha az egyik szálat követem, talállok a Hunyadi utcán két öregembert. Másfél évtizede volt vagy éppen tegnap? Ültek a földbe süllyedt padon — csak köszöntöttük volna egymást —, amikor mintha föld alól pillantottak volna föl reám. Kislánykori anyámról ismertek meg. S álltam előttük — zavartan. Már megnyugodtak s megbizonyosodtak, galambösz fejük visszabiccant a kihült pipához, ritkás beszélőnivalóhoz.

(Fekete-fehér jelenés)

Árvaságom csendít meg, mint harangot súlyos nyelve. Egy időben még lépten-nyomon találkoztam embereimmel. Lányult februárban hoztak hóvakságot szememre. Feszposztónadrágjuk egybemosódott a nyers-sárga hóval. Mentek előttem az utca végén *KETTEN*, a *HOSSZÚ* egyet lépett, hármat szaporázva a *KURIA*. Levált csizmájuk, kettejüktől külön lépkedtek a lábbelük, meg a sötét ujjas csapkodott fenn, mintha karjuk se volna a láthatatlan földiknek. Sietni-futni kezdtem, s alig foghattam el foszló hangjukat. Soha-se-volt utcát kerestek, föltévedvén Pestre. Mielőtt szóltam volna kiáltva, kása-ködbbe veszttek. Ugyanők álldigáltak egyszer a vágányok mellett. Fekete-fehér jelenés voltak. Lerántottam a vonatablakot, de kiáltásom elkapta a szél, s mint füstöt terítette az elfutó árokra, sovány tengerire.

ZILAHY PÉTER

Nincs kijárat

(egy vízió fogságában)

*egy mélybarna balott szem profilja
és egy batalmas vicsorgó szája
fehér arcok fala egy tükrötteremben
kegyetlen vágy izzad a bőr alól
a festék elfolyik csikorog a vér
egy gazdátlan láb iszkol szobáról szobára*